

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
Український центр наукової медичної інформації
та патентно-ліцензійної роботи
(Укрмедпатентінформ)

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ЛИСТ

ПРО НОВОВВЕДЕННЯ В СФЕРІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

№ 84-2015

Випуск 3 з проблеми
«МОРФОЛОГІЯ ЛЮДИНИ»
Підстава: рекомендація головного
позаштатного спеціаліста МОЗ
України

ГОЛОВНОМУ ПОЗАШТАТНОМУ
СПЕЦІАЛІСТУ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ
ПАТОЛОГІЧНА АНАТОМІЯ
КЕРІВНИКАМ СТРУКТУРНИХ ПІДРОЗДІЛІВ
З ПИТАНЬ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я ОБЛАСНИХ,
КИЇВСЬКОЇ МІСЬКОЇ ДЕРЖАВНОЇ
АДМІНІСТРАЦІЇ

МЕТОД ВИГОТОВЛЕННЯ МУЗЕЙНИХ ПРЕПАРАТІВ ГОЛОВНОГО МОЗКУ

УСТАНОВИ-РОЗРОБНИКИ:

**ХАРКІВСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ
МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**УКРМЕДПАТЕНТИНФОРМ
МОЗ УКРАЇНИ**

А В Т О Р И:

**к.м.н., проф. ТЕРЕЩЕШО А.О.,
к.м.н., доц. ШИЯН Д.М.,
СУХОНОСОВ Р.О.,
МІРОШНИЧЕНКО О.О.**

м. Київ

Суть впровадження: ефективний метод виготовлення музейних препаратів головного мозку.

Пропонується для впровадження в закладах охорони здоров'я (обласних, міських, районних) патологоанатомічного профілю в практичну діяльність морфологів, патологоанатомів метод виготовлення музейних препаратів головного мозку.

У роботі медичних навчальних і науково-дослідних установ істотне значення має виготовлення препаратів для демонстраційних і навчальних цілей, в тому числі препаратів головного мозку. Препарати головного мозку частіше виготовляють з окремих пластин, розрізаних в анатомічних площинах, виходячи з розуміння найбільшої демонстративності. Для збереження зовнішнього вигляду об'єктів першим етапом є їхня фіксація в різних фіксуючих сумішах, з яких найбільш простими є розчини формаліну різної концентрації. Фіксація має на меті закріплення тканинних структур у тому стані, у якому вони знаходилися в момент занурення об'єкта у фіксуючу рідину, і запобігання їх від подальшого руйнування. Розчини формаліну глибоко проникають у тканини і тому можуть застосовуватися для фіксації досить великих об'єктів, однак, при тривалому збереженні в розчинах формаліну органи набувають велику щільність і приймають однотонне бруднувато-сіре забарвлення. Це особливо різко виявляється на препаратах головного мозку, тому для препаратів, що зберігаються роками, прибігають до їх забарвлювання, що дає достатню наочність визначених структур, таких як сочевицеподібне тіло, ядра головного мозку, корковий шар і інші.

Нами розроблений метод виготовлення музейних препаратів головного мозку, що включає візуалізацію структур зрізу, причому структури зрізу забарвлюють гексаціанофератом (III) калію при взаємодії з залізним і мідним купоросом.

Спосіб виконують наступним чином.

Пластину мозку товщиною 3-5 мм зі знятою м'якою мозковою оболонкою фіксують у 10 % розчині формаліну 1-2 дні. Готують 1 % розчин червоної кров'яної солі $K_3[Fe(CN)_6]$, розчинення ведуть при кімнатній температурі. Готують 1 % розчин залізного купоросу $FeSO_4 \cdot 7H_2O$, розчиняють при кімнатній температурі. Готують 0,5 % розчин мідного купоросу $CuSO_4 \cdot 5H_2O$, підігрівають розчин на водяній лазні до $50-55^\circ C$, додають в нього 40 мл фенолу, попередньо розплавленого на водяній лазні і 2-3 краплі концентрованої HCl . Усі розчини готують ex ѳемрого, об'єми розчинів варіюють в залежності від площі пластини мозку, що офарблюється, так, щоб при зануренні в розчин пластинка була покрита розчином цілком. Зріз мозку після фіксації промивають водопровідною водою і занурюють у теплий ($50-55^\circ C$) розчин мідного купоросу на 1-2 хвилини. Змивають залишки розчину водопровідною водою і перекладають у розчин залізного купоросу на 2-3 хвилини. Промивають "водопровідною водою і перекладають у розчин червоної кров'яної солі до одержання потрібного забарвлення (5-10 хвилин). Після забарвлення препарат промивають водопровідною водою і диференціюють 5 % розчином аміаку. Зберігають за загальними правилами збереження препаратів.

Інформаційний лист складено за матеріалами НДР «Морфологічні особливості органів і систем тіла людини на етапах онтогенезу» (На Держреєстрації 0114П004149), термін виконання 2014-2016 р.р.

За додатковою інформацією слід звертатися до автора листа:

Харківський національний медичний університет,
кафедра анатомії людини, Терещенко Анатолій Олександрович,
тел. 0505851803.

Відповідальний за випуск: Горбань А.

Підписано додруку 29072015. 0,13. Обп-вип, ЕК. 0,08. Тир. 112 Шим

Замовлення №: 85. Фотоофетна лаб. Укрмедпатентгіформ МОЗ України,
04655, Київ, проспект Московський, 19 (4 поверх),